

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršana

Publicēts: 30.08.2020.

Atjaunināts: 31.01.2023.

Saskaņā ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas (turpmāk – NILLTFN) starptautiskajiem standartiem^[1], valstij ir jāapzinās, jānovērtē un jāizprot savi nacionālie NILLTF riski un, balstoties uz šo novērtējumu, jāpiemēro uz risku balstīta pieeja, lai nodrošinātu, ka darbības, kas vērstas uz NILLTF risku novēršanu vai samazināšanu, ir samērojamas ar identificēto risku nozīmīgumu.

NILLTF risku apzināšana, novērtēšana un izpratne ir pamats efektīvai identificēto risku samazināšanas sistēmas veidošanai un attīstībai, ko var panākt ar atbilstošu politisku lēmumu pieņemšanu un iedzīvināšanu attiecīgajās jomās, un vienlaikus arī privātajā sektorā ieviešot un īstenojot atbilstošas iekšējās kontroles procedūras.

Latvija ir veikusi nozīmīgus pasākumus, lai ieviestu un nodrošinātu starptautiskajiem standartiem atbilstošu NILLTFN tiesisko un institucionālo ietvaru. Lai sniegtu institūcijām, kuras ir iesaistītas NILLTFN un apkarošanā, kā arī sabiedrībai noderīgu informāciju par identificētajiem NILLTF riskiem un NILLTFN sistēmas nepilnībām, tiek veikts nacionālais NILLTF risku novērtējums. Šāds novērtējums, pamatojoties uz identificētajiem riskiem, ļauj paaugstināt resursu efektivitāti identificēto risku mazināšanai un novēršanai, kā arī pilnveido iesaistīto institūciju un sabiedrības izpratni par NILLTF risku apdraudējumiem un negatīvajām sekām.

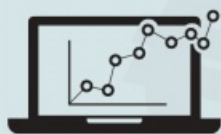
[Otrais nacionālais noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku novērtēšanas ziņojums](#) (turpmāk – NRA) sagatavots saskaņā ar metodoloģiju, kas risku novērtēšanai satur deviņus atsevišķus savstarpēji saistītus moduļus – nacionālais noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas (turpmāk – NILL) draudu novērtējums, nacionālais NILL ievainojamības novērtējums, banku sektora, vērtspapīru sektora, apdrošināšanas sektora, citu finanšu iestāžu, nefinanšu sektora ievainojamības novērtējums, terorisma finansēšanas risku novērtējums un finanšu pakalpojumu pieejamības risku novērtējums. NRA sniedz informāciju par situāciju NILLTF apkarošanas jomās, izmantojot statistikas datus par laika periodu no 2013.gada līdz 2016.gadam, kā arī informāciju par identificētajiem riskiem un nepieciešamo rīcību identificēto risku ierobežošanai.

Saskaņā ar NRA NILL legalizācijas draudu līmenis novērtēts kā vidēji augsts un terorisma finansēšanas draudu līmenis kā zems.

[1] Finanšu darījumu darba grupas rekomendācijas (*International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism & Proliferation*)

Kā darbojas kredītiestādes, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu noziedzīgiem mērķiem?

UZŅĒMUMA IZPĒTES IETVAROS KREDĪTIESTĀDES:

Pārbauda

no uzņēmuma iegūtos identifikācijas datus

Noskaidro

patieso labuma guvēju*

Iegūst

informāciju par darījuma attiecību vai gadījuma rakstura darījuma mērķi un paredzamo būtību

Uzglabā

- klienta izpētes gaitas dokumentus
- personas datus

*Juridiskajai personai kredītiestādes noskaidro arī attiecīgās personas dalībnieku struktūru un veidu, kādā izpaužas patiesā labuma guvēja kontrole pār šo juridisko personu

PIRMS NOZIEDZĪGI IEGŪTU LĪDZEKĻU LEGALIZĀCIJAS NOVĒRŠANAS KREDĪTIESTĀDES IZVĒRTĒ:

Uzņēmuma reģistrācijas valsti

Saimniecisko vai personisko darbību

Izmantotos pakalpojumus

Produktus un to piegādes kanālus

Risku, kas saistīts ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu

IEKŠĒJĀ KONTROLES SISTĒMA NODROŠINA:

Anonīmu iekšējo ziņošanu par likuma prasību pārkāpumiem

Neatkarīgu iekšējo auditu

Regulāru uzņēmuma darbības pārskatīšanu

! Par neparastiem un aizdomīgiem darījumiem iekšējā kontroles sistēma nosaka ziņošanas pienākumu Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienestam (Kontroles dienestam)

Vēlies uzsākt sadarbību ar kredītiestādi? Neatsakies sniegt nepieciešamo informāciju pilnā apjomā!

Esi atklāts, Esi caurspīdīgs, Esi tu pats!

- ✓ Uzņēmums nepieder un nav saistīts ar politiski nozīmīgi personu, kurš pakļauts augstam korupcijas riskam
- ✓ Uzņēmums nepieder un nav saistīts ar starptautisko finanšu sankciju sarakstos iekļauto personu vai uzņēmumu
- ✓ Patiesais labuma guvējs nav apšaubāms vai nerezidents no valsts ar augstu korupcijas līmeni
- ✓ Tavs bizness ir reāls un tam ir sasaiste ar Latviju
- ✓ Uzņēmuma struktūra ir pārskatāma un nav sarežģīta
- ✓ Patiesā labuma guvējs vienmēr ir noskaidrojams

Priekšnosacījumi
veiksmīgai noziedzīgi
iegūtulīdzekļu legalizācijas un
terorisma finansēšanas novēršanai

Risku paaugstinošie faktori, kādēļ
uzņēmumiem varētu tikt liegta
darījumu veikšana

- ! Darījuma attiecības notiek neparastos apstākļos
- ! Uzņēmums veic liela apjoma skaidras naudas darījumus un/vai saņem maksājumus no nezināmas trešās personas
- ! Uzņēmums ir privāto aktīvu pārvaldīšanas sabiedrība un/vai izmanto privātbaņķiera pakalpojumus
- ! Uzņēmums izmanto pakalpojumus, produktus vai to piegādes kanālus, kas veicina anonimitāti
- ! Uzņēmuma īpašnieku vai dalībnieku struktūra ir šī uzņēmuma saimnieciskajai darbībai neraksturīga vai sarežģīta
- ! Uzņēmums vai tā patiesais labuma guvējs ir saistīts ar augsta riska trešo valsti, vai valsti vai teritoriju, kurā pastāv augsts korupcijas risks
- ! Uzņēmums emitē vai ir tiesīgs emitēt kapitāla vērtspapīrus, vai tā īpašnieki ir patiesā labuma guvēja labā turēto kapitāla daļu reģistrētie īpašnieki
- ! Uzņēmums izmanto jaunus pakalpojumus, produktus vai to piegādes kanālus vai jaunas tehnoloģijas

Latvijas Nacionālais noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku novērtēšanas ziņojums

[Skatīt vairāk](#)

Pasākumu plāns noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai laikposmam no 2020. līdz 2022. gadam

[Skatīt vairāk](#)

Pasākumu plāns noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanai laikposmam līdz 2019. gada 31. decembrim

[Skatīt vairāk](#)

OECD izvērtējums par Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu Latvijā

[Skatīt vairāk](#)

Pasākumu plāns samērīgas pieejas nostiprināšanai, izpildot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas prasības

[Skatīt vairāk](#)

Institūciju sadarbības platformas Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas jomā

[Skatīt vairāk](#)